

Kondor Katalin: Gólyavendégeink

2023 június 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ez lenne felesleges?

Sokszor írtam már gólyákról, ám sosem tudtam pontosan megmagyarázni, mi fajta rokonszenv, rajongás köt engem ezekhez a különleges lényekhez. Talán gyermekkorom gilicéje, a „török gyerek megvágta, magyar gyerek gyógyítja” dalocska, amelyet zsenge korunkban énekelgettünk, vagy a Mohács-közei gólyamúzeum, amelynek lakója egy sérülés miatt itt maradt, a Kati nevű gólya története, valamint az az öröm, amikor a tavasz első hírnökeiként egyszer csak látjuk, hogy benépesülnek a villanypóznák, a kémények, s elkezdődik a gólyák családalapítása. Amikor ezeket a sorokat írom, már jó néhány hete meg is érkeztek a távoli Afrikából a gólyák. Hortobágyon jártam a múlt hetekben, s bizony megint elérezékenyültem e csodálatos madarak szorgos honfoglalása láttán. Gőzrel tisztogatják a fészkeket, nevelik kis gólyáikat, az apa hosszán „békázik” számukra a Tisza-tó mentén, s hordja haza az eleséget. Mondandóm lényege persze nem feltétlenül a gólyákhoz kapcsolódik. Nem tudom, de tényleg nem tudom, a magyarországi gólyakultusz mikortól ered, s egyáltalán, más országokban van-e ilyen. Sejtettem én már gyermekkorom óta, hogy a magyarok régi idők óta fogva kedvelik a gólyamadarat, már csak a fentebb emlegetett „török gyerek megvágta” ének miatt is. Ám még csak azt sem tudom, Erdély földjén is megvan-e ez a kultusz. Mindenesetre a csonka Magyarországon megvan. A Tisza-tó mentén lévő falvak lakói örülnek a nyári látogatóknak, büszkék rá, és már nagyon hiányoznának, ha nem lennének. Reméljük, lesznek is mindig, amíg világ a világ.

Messziről jött ember mindig azt mond, amit akar, tartja a mondás. Én nem olyan messziről jöttem haza ezen a héten sem, valamint pár évvel ezelőt sem, hanem csak a szomszédos Ausztriából. Annak is abból a szegletéből, amelynek egy része – az erdővidék – hajdan magyar volt. Valamint Stájerországból, ahol nagyvárosnak tekintik azt a települést, ahol a lakosságszám eléri a nyolcezeret. Nagyon más az élet a lankák, hegyek, a gyönyörűen megmunkált tájak között, mint a nagyvárosokban, s ha ezt valahol, hát Erdélyben meg Ausztriában nem kell magyarázni.

A stájer tájakat úgy kell elképzelni, hogy magánbirtok határol magánbirtokot, tehát egymást érik a gazdaságok, legfeljebb csak az erdő szólnak bele a szomszédságba. Megfigyelhetjük, hogy a tanyák tökéletesen gépesítettek. Van kukoricaarató-gép, takarmányfeldolgozó berendezés, a traktorokhoz rengeteg funkciót ellátó segédeszköz kapcsolható, és a gazda meg a családtagjai tökéletesen tudják megködtetni a masinákat. A tizenévesek is. A kétkezi munka, úgy történik, a földeken már a múlté. Persze reggeltől estig serényen dolgoznak, a munka rendjét évszázados szabályok írják elő, csak éppen ma már a gépek végzik el a nehezét. Többen vendéglát is megködtetnek a birtokukon. A szőlőt a madarak ellen hálóval takarják el, sok helyütt napelemek megködtetnek, a fű és a szalma takaros gurigában (sajnos, az EU-szabvány miatt anyagba csomagolva) sorakozik elszállításra várva. S persze a ház körül is rend, millió virág és tisztaság jellemzi a portákat. Benne élnek a természetben, és jól élnek bele. Nem járnak szupermarketekbe lekvárt, mézet, húsfélét venni, mert mindent megtermelnek maguk. Azt is megfigyelhetjük, hogy nem kell messzire menniük, ha gépkatrészre, alapanyagokra, segédanyagokra van szükségük. Az utak mentén kialakított kis bevásárlótelepeken minden kapható, ami a gazdasághoz, gazdálkodáshoz szükséges. Nos, e tapasztalat miatt nem véletlenül jutott eszembe Erdély, amely nem kis mértékben – sajnos nem a gazdaságok gazdagsága miatt – igencsak hasonlít erre a vidékre.

Lehet tehát irigyelni az osztrák gazdákat, van is miért, de nekünk, magyaroknak nem kell mondani, mennyivel szerencsésebb történelmi körülmények között érték el mindazt, amit elértek. Ilyenek számunkra nem adódtak, így aztán arra a jólétre adódó nyugalomra, ahogyan a „sógorok” élnek, alighanem még sokáig várnunk kell. Tanulni viszont nem szégyen. És lopni sem, ha az ötlet nem szabadalmaztatott. Márpedig amit követendő, mondhatnám elcsent ötletként ajánlanék meghonosítani nálunk is, az nem nagy dolog. Kettő ilyen is van. S mindkettőben szerepet kap nyári, szívesen látott vendégünk, a gólya. Nem tudom, mikor találták ki az osztrák kistelepülések lakói, de bármerre jártunk, a falvak, tanyák házai előtt fából-fémbe megformált gólyák adták hírül, hogy gyermek született. A gólyákon rajta is volt az a felirat, amely az újszülött nevére adott tájékoztatást. Így aztán ország-világ megtudhatta, hogy a házba új lakó, Kerstin, Hans, Peter vagy éppen Lili érkezett. Roppant bájosak ezek a gólyafigurák, amelyek mellé a gratuláló szomszédok virágcsokrokat tesznek vagy valami más állatfigurát, jelezve ezzel, hogy tudomásul vették az új családtag érkezését. Nem tudom, hogyan áll az osztrák családpolitika, de azt megtapasztaltuk, hogy egy-egy kicsiny településen bizony nincsenek egyedül ezek a gólyafigurák. Magyarán több család is gyarapodik, ami arrafelé nem feltétlenül magánügy, hanem közügy. Az ünneplésnek ezen módjától meg egyszerre jövedre derül az arra járó.

Ami a másik, ugyancsak elharapódzó szokást illeti, nos az nem születéshez, hanem születésnaphoz kötődik. Ha valaki kerek, azaz ötlettel osztható születésnapot ünnepel, akkor az bizony nagy plakáton vagy éppen egy napocskát ábrázoló, fából faragott ábrán közhírré tétetik a faluban. A ház előtt, avagy a kerítésre illesztve. Sokan egész tablót

is kiakasztanak a kerítésre, bemutatva ezen az ünnepelt életének jelentősebb epizódjait. És a település lakói ez esetben is kitesznek magukért. Virágot, apró ajándéktárgyakat vagy éppen csak egy párszavas jókívánságot üzennek az ünnepeltnek. S a kerítésre aggatott vagy a ház elé lerakott tárgyak jó pár napig hirdetik, itt ünnepelt lakik. S persze a tárgyakhoz senki sem nyúl hozzá, nem tulajdonítja el, éppúgy, mint ahogy a burjánzó virágokkal teli sírokról sem visz el senki semmit. Pedig ott márványból készített szobrocskák és értékes kerámiafigurák is vannak szép számmal.

Milyen jó is lenne ezeket a nagyon is emberi megnyilvánulásokat széles körben ismertté tenni! Vagy legalábbis cserélgetni, közhírré tenni az innen vagy éppen onnan származó, jó és szívet-lelket melengető, valamint semmibe sem kerülő kitűnő ötleteket, amelyek – s szerintem ez a lényeg – közösségépítő, szeretetsugárzó ötletek.

Más táj, más szokások s más erkölcsök is. Felesleges kedvességek, gondolhatja bárki. Én meg azt mondom, a legkisebb jó is számít. A szeretetnek, a békés egymás mellett élésnek a szándéka, valamint a megnyilvánulása sosem lehet felesleges. És megkönnyíti meg szebbé teheti az életet. Még ebben az elfajult, elrondított világban is. Ez lenne felesleges? Stájerországban legalább is nem tartják annak. Meg a Tisza-tó mentén sem. És igazuk van. S ha mást nem érnek el vele, mint hogy a településükön örömet okoznak a lakosoknak, legyenek azok szülők vagy éppen születésnaposok, már megérte figyelmesnek lenni. Ilyen egyszer ez. Köszönhetően részben a gólyáknak is.

Kondor Katalin

A szerző újságíró

www.magyarhirlap.hu

Ajánló